

**СДРУЖЕНИЕ  
С НЕСПОЛЪТНА ЦЕЛ  
„РАННА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА  
ДЕЦА В РИСК”**

**Проект  
„Общностен център за ранно  
детско развитие и родителска  
подкрепа „Надежда”**

**РАННИ ПРИЗНАЦИ НА  
АУТИЗЪМ**

Да разберем аутизма:

Аутизмът е спектър от тясно свързани разстройства с общо ядро от симптоми. Разстройствата от аутистичния спектър се появяват в ранното детство и причиняват забавяне в много от основните сфери на развитие като речта, играта и общуването с другите.

Признаците и симптомите на аутизма варират широко, както и

техните ефекти. Някои аутистични деца са съвсем леко засегнати, докато други имат много препятствия за преодоляване. Така или иначе всяко дете с разстройство от аутистичния спектър има проблеми до някаква степен в следните три области:

- *Общуване с думи и без думи;*
- *Отношения с другите и със света около тях;*
- *Мислене и поведение, които да са гъвкави.*

Като родители вие сте в най-добрата позиция да забележите най-ранните тревожни признаци на аутизъм като например:

- *Детето не прави очен контакт /напр. не ви гледа, когато го храните/;*
- *не се усмихва, когато му се усмихват;*
- *не отговаря на името си или на познат глас;*

- *не проследява обекти с поглед;*
- *не посочва и не маха за довиждане, или не използва други жестове за да общува;*
- *не проследява, когато му посочват нещо;*
- *не издава различни звукове, за да привлече вниманието ви;*
- *не инициира и не отговаря на гушкане;*
- *не имитира вашите движения и мимики;*
- *не се протяга, за да го вземете;*
- *не играе с други хора или не споделя интересни неща и забавления;*
- *не търси помощ и не отправя основни искания.*

**Следните признаци на забавяне изискват незабавна оценка от специалист:**

➤ До 6 месечна възраст: липса на широки усмивки или други топли, весели изражения на лицето;

➤ До 9 месеца: не споделя звуци, усмивки и други лицеви изражения;

➤ До 12 месеца: не отговаря на името си;

➤ До 12 месеца: не гука и не бърбори „на бебешки“;

➤ До 12 месеца: липсват споделени социални жестове като посочване, показване, протягане и махане с ръка;

➤ До 16 месеца: Не изговаря думи;

#### **Други признаци в социалната сфера са:**

➤ Детето изглежда не се интересува и не се вълнува от останалите хора или от случващото се около него;

➤ Не знае как да се свързва с другите, да играе, да се сприятелява;

➤ Предпочита да не го докосват, държат или гушкат;

➤ Не играе игри „на ужким“, не играе групови игри, не имитира останалите, не използва играчките по креативен начин;

➤ Има проблеми да разбира или да говори за чувствата си;

➤ Сякаш не чува, когато му се говори;

➤ Не споделя интереси и постижения с другите /напр. рисунка или играчка/;

➤ Избягва очен контакт;

➤ Извършва повтарящи се движения с ръцете, краката или тялото;

➤ Реагира необичайно на звуци, гледки, миризми, материи.